

Posudek diplomové práce

Autor: Martin PLATZ

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VYUŽITÍ ICT V PRÁCI PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ A UČITELŮ ZŠ

Vedoucí práce: Doc. RNDr. Miroslava Černochová, CSc.

Martin Platz se ve své diplomové práci snaží odpovědět na otázku, proč se vlastně stále nedaří do běžné školní praxe na 1. a 2. stupni ZŠ a do práce mateřských škol (MŠ) v ČR implementovat informační a komunikační technologie (ICT), když díky Státní informační politice ve vzdělávání (SIPVZ) byly vytvářeny podmínky pro aplikování ICT (75% pedagogických pracovníků v ČR absolvovalo v posledních několika letech kurzy základů práce s ICT a Internetem, polovina škol byla vybavena počítačovou učebnou a připojena k Internetu, byl zaveden ICT standard a ICT nadstandard, školy sestavovaly ICT plán rozvoje, zapojovaly se do projektů aj.). Zkušenosti u nás i v zahraničí ukazují, že rozhodujícím činitelem pro využívání počítačů ve školní výuce a předškolní výchově je učitel. Právě na něm závisí, zda a jakým způsobem budou děti v mateřských školách a žáci ve škole s počítači pracovat. Proč tedy některý učitel je schopen integrovat ICT do práce dětí, a některý nikoliv?

Martin Platz si téma své diplomové práce zvolil sám velmi pečlivě a po zralé úvaze. Při vymezování tématu diplomové práce jsme dlouze o problematice diskutovali. To, že zvolené téma skutečně Martina Platze zaujalo, bylo patrné i z jeho odpovědného přístupu ke zpracování diplomové práce po celou dobu jejího řešení. Na naše společné pravidelné schůzky přicházel vždy připraven. Při přípravě a zpracování diplomové práce se autor opíral o 40 publikačních zdrojů českých i zahraničních autorů.

Diplomová práce v rozsahu 86 stran bez příloh je rozdělena, nepočítáme-li úvod a závěr, do 7 kapitol. Teoretická část je věnována teorii difuze inovací, roli učitele, deskripci současné situaci v ČR, využití technologií ve vzdělávání. V praktické části popisuje výzkum, který byl proveden mezi učiteli mateřských škol a ZŠ, a sumarizuje získané výsledky. Součástí práce jsou 3 přílohy.

Faktorů, které rozhodují o využívání počítačů ve školní praxi učitelem, je řada. Autor diplomové práce se zaměřil především na jeden z nich, který je už řadu let považován za velmi podstatný a který před mnoha lety zavedl E.M.Rogers ve své „Individual Innovativeness Theory“ jako postoj (ochotu) učitele k technologickým inovacím. Martin Platz tak navazuje na výzkum finské autorky Ilty Kankaarinty. Jací učitelé převažují ve školách – není pomalý proces integrace ICT do školní praxe mimo jiné dílem toho, že v ní převažují učitelé, kteří nejsou inovátorskými typy a kteří jsou ve vztahu k technologiím spíše konzervativní?

K použitým metodám

1. *analyticko-syntetické metody, metoda zobecnění*: studium dostupné literatury o teorii difuze a infiltrace inovací, o kompetencích učitele, o realizaci SIPVZ.
2. *dotazníková metoda*: příprava dotazníku s 50 otázkami uzavřeného typu s nabídkou jedné či více odpovědí v tištěné a elektronické formě, zadání dotazníku respondentům, zpracování a vyhodnocení získaných dat.

K získaným výsledkům

Autor diplomové práce

1. sumarizoval teoretická východiska související s významem učitele a jeho profesních kompetencí v procesu integrace ICT do každodenní praxe
2. připravil pečlivě dotazníkové šetření. Je zapotřebí ocenit, že dotazníkový formulář Martin Platz připravil nejen v tištěné podobě, ale i v elektronické podobě dostupný na Internetu. Získal data od 164 respondentů, z nichž 65 tvořily učitelky MŠ, 56 učitelé 1.stupně ZŠ a 43 učitelé 2.stupně ZŠ, přičemž 88% respondentů absolvovalo základní ICT školení.. Charakteristiky vzorku respondentů jsou uvedeny na s.38-39.
3. Díky velmi pečlivě připravenému a poměrně obsažnému dotazníku diplomant získal zajímavé poznatky o zkoumaném vzorku: Respondenti sami sebe zařazují do skupiny „pozdní většiny“ Rogersovy typologie, přičemž prakticky všichni mají možnost využívat počítač (96%) a digitální fotoaparát/kameru (71%). Řada průzkumů provedených mezi učiteli ukazuje, že jedním z hlavních bariér, proč učitelé nepoužívají tolik ICT, je čas. To se objevilo i v šetření provedeném M.Platzem.

Otázky pro obhajobu a komentáře k diplomové práci

1. Jaké předměty učili učitelé, kteří se průzkumu zúčastnili?
2. Z Vašeho výzkumu vyplynulo, že učitelky MŠ ve srovnání s učiteli 2.stupně ZŠ jsou daleko ochotnější používat ICT ve své práci. Máte pro to nějaké své vysvětlení?

Závěr:

Martin Platz ve své diplomové práci prokázal, že umí připravit, realizovat a vyhodnotit dotazníkové šetření mezi učiteli MŠ a ZŠ věnované aktuálnímu problému – postojům, ochotě a připravenosti učitelů používat ve své profesi pedagoga ICT. Řada výsledků z tohoto šetření by měla být využita pro přípravu dalších výzkumů. Za významné považuji zjištění, že přestože učitelé MŠ a ZŠ sami sebe označují spíše za konzervativní ve vztahu k technologickým novinkám, tak projevují velmi silný zájem o další vzdělávání v oblasti aplikování ICT do vzdělávání a uvědomují si, že současná škola už bez ICT nemůže vyučovat.

Diplomová práce splňuje všechny náležitosti. Doporučuji práci k obhajobě.

Návrh klasifikace: výborně

V Praze 8. května 2007

hová, CSc.